

Posudek oponenta diplomové práce – Efektivní vyplňování formulářů pro zrakově postižené uživatele

Studentka:	Bc. Martina Špičková
Oponent dip. práce:	doc. Ing. Zdeněk Míkovec, Ph.D., FEL ČVUT

Téma

Cílem diplomové práce bylo analyzovat problematiku vyplňování formulářů zrakově postiženými osobami. Na základě této analýzy pak navrhnout a implementovat systém pro podporu vyplňování komplexních formulářů.

Řešení

Diplomantka provedla poměrně rozsáhlý rozbor problematiky a přináší například zajímavé statistiky o používání elektronických forem vyplňování. Otázky přístupnosti (viz kapitola 2.1.2 Přístupnost webových stránek) však pojímá příliš obecně a o HTML formulářích pojednává pouze v rámci jednoho krátkého odstavce (str. 9 dole).

Problematiku koncových zařízení a zejména různých metod vstupu popisuje velmi podrobně. Bohužel otázce vyplňování formulářů v souvislosti s různými koncovými zařízeními se však věnuje nesystematicky a spíše povrchně.

Oceňuji provedení vlastního výzkumu chování a potřeb cílové skupiny uživatelů, který diplomantce umožnil utvořit si hlubší vhled do problematiky. Dokladem toho jsou zajímavá zjištění a zdařilá persona.

Při návrhu budoucí aplikace si diplomantka na základě předchozího výzkumu zvolila konkrétní problémy, které uživatele skutečně trápí a to vyhledávání a vyplňování vytištěných formulářů. Jednotlivé situace popsala ve formě scénářů a storyboardů. Celý budoucí systém pak formálně popsala ve formě HTA a STN. Tento přístup velmi oceňuji.

Vlastní návrh probíhal formou iterativní tvorby prototypů a jejich průběžným vyhodnocováním pomocí řady uživatelských testů, což umožnilo odhalit řadu problémů v návrhu aplikace. Nicméně jsem u prototypů očekával větší zaměření na řešení problémů spojených s papírovou formou formulářů. Studentka sice narazila na problémy s OCR knihovnou, to jí však nemělo zabránit v návrhu a testování konceptů pro řešení typických problémů při počítačovém rozpoznávání formulářových polí.

Vytvořené formuláře navíc postrádají větší komplexnost (např. závislost polí; validace obsahu – PSČ, rodné číslo, email; našeptávání hodnot; vazba na nápovědu pro správně vyplnění; celková validace rozsáhlého formuláře, atd.).

Návrh vyhledávání v databázi formulářů a v historii vyplněných formulářů je postaven na standardních konceptech vyhledávání pomocí klíčových slov a posledně otevřené formuláře bez náznaku řešení problémů typických pro tyto metody (např. problém s volbou vhodných klíčových slov, ztráta orientace v dlouhém seznamu posledně otevřených formulářů, atd.).

Textová část

Vlastní diplomová práce je napsána srozumitelně a přehledně. Bohužel se zde ale objevuje řada formálních a gramatických chyb (např. křížové odkazy na kapitoly a obrázky jsou neúplné, webové zdroje v kapitole Reference nemají datum posledního přístupu).

Závěr

Zřejmě nejvýznamnější částí práce je uživatelský výzkum, formulace problémů ve formě

scénářů a storyboardů a formální popis budoucí aplikace. Rozbor problematiky HTML a papírových formulářů je však příliš povrchní. Vlastní návrh a implementace je málo detailní a nedotažený a tak neumožňuje formulovat hlubší závěry ohledně vhodného přístupu při podpoře vyplňování formulářů zrakově postiženými osobami.

Předloženou diplomovou práci hodnotím známkou **D (uspokojivě)**.

Doplňující otázky

Žádné.

V Praze dne 26 .1. 2016

doc. Ing. Zdeněk Míkovec, Ph.D.